Lietas Nr. C22040515
Lietas arhīva Nr. C-0864-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ludzā, 2016.gada 1.decembrī

Rēzeknes tiesas tiesnesi s Juris Andersons, rakstveida procesā izskatīja civillietu akciju sabiedrības "Latvenergo", reģistrācijas numurs 40003032949, prasības pieteikumā maza apmēra prasībā pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

(1) 2015. gada 29. maijā Ludzas rajona tiesā (pēc reorganizācijas – Rēzeknes tiesā) tika iesniegts akciju sabiedrības "Latvenergo", (turpmāk Prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. A/, (turpmāk Atbildētājs), par naudas piedziņu.

Prasītāja prasība pamatota ar sekojošiem apstākļiem: saskaņā ar 2006.gada 24.janvāra noslēgto līgumu Nr.al 354-255 (2007.gadā līguma numurs nomainīts uz Nr.1007154932) /pers. A/ dzīvojamai mājai /adrese/ tika piegādātā elektroenerģija un Atbildētajam bija iespēja lietot elektroenerģiju atbilstoši minētā līguma un normatīvo aktu prasībām.

Attiecībā par līguma numura nomaiņu paskaidro, ka pārejot uz jauno klientu apkalpošanas un norēķinu sistēmu, 2007.gadā visiem lietotājiem sistēmas ietvaros tika ieviesta jauna līgumu numerācijas kārtība (līguma Nr.ZZZ-ZZZ) vietā tika piešķirts (līguma Nr.XXXXXXXXXX), lai uzlabotu un paātrinātu maksājumu par patērēto elektroenerģiju apstrādes procesu. Mainījās tikai sistēmā esošs līguma identifikācijas numurs, bet elektroenerģijas piegādes līguma saturs palika nemainīgs. Sistēmas izmaiņas ļāva ātri un savlaicīgi atpazīt klienta maksājumus.

Lietojot elektroenerģiju Atbildētājam bija pienākums ievērot Ministru kabineta noteikumu Nr. 793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (kas bija spēkā no 29.07.2009. līdz 14.12.2011.) prasības un laicīgi maksāt par patērēto elektroenerģiju.

Saskaņā ar Līguma Nr. 1007154932 2.2.1.punktu Atbildētājam bija pienākums katrā mēneša pirmajā datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā apmaksāt līdz tā paša mēneša beigām, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts termiņā.

Augstāk minētajā objektā pēc AS „Latvenergo" darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem Atbildētājs nav pilnībā norēķinājies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā par laika posmu no 2010.gada 1.februāra līdz 2011.gada 14.jūnijam ir izveidojies neapmaksāts elektroenerģijas uzkrājums par kopējo summu 416,26 *euro* .

Saskaņā ar Līguma Nr. 1007154932 3.2.3.punktu apmaksas kavējuma gadījumā Lietotājs par katru nokavēto apmaksas dienu maksā līgumsodu 0,15% apmērā no parāda summas. Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1716. pantu, Atbildētājam tika aprēķināts līgumsods 41,63 *euro* un pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu - likumiskie procenti 94,43 *euro*.

2013.gada 19.martā Atbildētājam tika nosūtīts brīdinājums Nr. 01VD00-33/436 par parāda samaksu līdz 2014.gada 15.jūlijam, taču uz nosūtīto korespondenci Atbildētājas nereaģēja, tādējādi līdz prasības iesniegšanas dienai parāds nav samaksāts. Mediācija pirms vēršanās tiesā netika izmantota un Prasītājs nevēlas to izmantot arī turpmāk.

Uzskata, ka Atbildētājs ar savu bezdarbību radīja Prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā Prasītājam ir radušies zaudējumi nesamaksātās parāda summas, līgumsoda un likumisko procentu apmērā, kopā 552,32 *euro*.

Prasība pamatota ar 2011.gada 29.novembra Latvijas Republikas Ministru kabineta „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" Nr.914 27., 32.punktu, Civillikuma 1587., 1763., 1765., 1811., 2107., 2109.pantiem, Civilprocesa likuma 26.pantu, 33.panta otro daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmā daļu, 195.pantu, 250.^{18} pantu.

Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja parādu 416,26 *euro*, līgumsodu 41,63 *euro*, likumiskus procentus 94,43 *euro*, samaksāto valsts nodevu 82,85 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*. Kopā piedzīt 639,87 *euro*.

(2) 2015.gada 01.jūnijā tiesa Atbildētājam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmās daļas noteikumiem, nosūtīja uz Atbildētāja deklarēto dzīvesvietu prasības pieteikumu kopā ar paskaidrojuma veidlapu, nosakot termiņu paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienas no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas (lietas lapa 21).

Prasības pieteikumu Atbildētājs nav saņēmis, jo atstāja bez ievērības pasta pakalpojumu sniedzēja aicinājumu – ierasties pastā sūtījuma saņemšanai (lietas 23.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{2}panta pirmās daļas 1.punktu 2015.gada 12.oktobrī tiesa nosūtīja atkārtoti paziņojumu uz Atbildētāja atrašanās vietu, ko Atbildētājs ir saņēmis 2015.gada 30.oktobrī (lietas 32.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrās daļas noteikumiem, paskaidrojuma nesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai. Pie minētiem apstākļiem, tiesnesis atzīst, ka atbildētājam par prasību ir paziņots pienācīgā veidā, un lieta izskatāma rakstveida procesā.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa nosaka, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 56.panta piekto daļu, 56.^{2}panta otro daļu, ja tiesas dokumenti personai piegādāti šā panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā, uzskatāms, ka personai par tiesas sēdes vai procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu ir paziņots tikai tajā gadījumā, ja ir saņemts apstiprinājums par dokumenta izsniegšanu. Dokumentus uzskata par izsniegtiem datumā, kāds norādīts apstiprinājumā par dokumentu izsniegšanu.

Tiesā apstiprinājums par dokumenta izsniegšanu saņemts 2015.gada 13.novembrī.

Atbildētājs ne tiesas noteiktajā termiņā, ne laikā līdz sprieduma taisīšanai tiesai paskaidrojumu par prasību nav iesniedzis.

Motīvu daļa

(3) Tiesa izvērtējot lietā esošos pierādījumus uzskata, ka Prasītāja maza apmēra prasība pret Atbildētāju par naudas piedziņu ir apmierināma pilnīgi.

Tiesa ir noskaidrojusi, saskaņā ar 2006.gada 24.janvāra noslēgto līgumu Nr.al 354-255 (2007.gadā līguma numurs nomainīts uz Nr.1007154932) /pers. A/ dzīvojamai mājai /adrese/ tika piegādātā elektroenerģija un Atbildētajam bija iespēja lietot elektroenerģiju atbilstoši minētā līguma un normatīvo aktu prasībām (lietas 6.-7.lapa).

Lietojot elektroenerģiju Atbildētājam bija pienākums ievērot Ministru kabineta noteikumu Nr. 793 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" (kas bija spēkā no 29.07.2009. līdz 14.12.2011.) prasības un laicīgi maksāt par patērēto elektroenerģiju.

Saskaņā ar Līguma Nr. 1007154932 2.2.1.punktu Atbildētājam bija pienākums katrā mēneša pirmajā datumā nolasīt komercuzskaites mēraparātu rādījumus, izrakstīt maksājuma kvīti un pilnā apjomā apmaksāt līdz tā paša mēneša beigām, kā arī samaksāt noteikto maksu par kavējumu, ja maksājums nav veikts termiņā.

Augstāk minētajā objektā pēc AS „Latvenergo" darbinieku veiktās kontrolpārbaudes datiem Atbildētājs nav pilnībā norēķinājies par patērēto elektroenerģiju, kā rezultātā par laika posmu no 2010.gada 1.februāra līdz 2011.gada 14.jūnijam ir izveidojies neapmaksāts elektroenerģijas uzkrājums par kopējo summu 416,26 *euro* (lietas 9.lapa).

Saskaņā ar Līguma Nr. 1007154932 3.2.3.punktu apmaksas kavējuma gadījumā Lietotājs par katru nokavēto apmaksas dienu maksā līgumsodu 0,15% apmērā no parāda summas. Ievērojot minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1716. pantu, Atbildētājam tika aprēķināts līgumsods 41,63 *euro* un pamatojoties uz Civillikuma 1765.pantu - likumiskie procenti 94,43 *euro* (lietas 10.lapa).

2014.gada 27.jūnijā Atbildētājam tika nosūtīts brīdinājums Nr. 01VD00-33/436 par parāda samaksu līdz 2014.gada 15.jūlijam, taču uz nosūtīto korespondenci Atbildētājs nereaģēja, tādējādi līdz prasības iesniegšanas dienai parāds nav samaksāts. Mediācija pirms vēršanās tiesā netika izmantota un Prasītājs nevēlas to izmantot arī turpmāk (lietas 11.lapa).

Tiesa secina, ka Atbildētājs ar savu bezdarbību radīja Prasītāja tiesību aizskārumu, kā rezultātā Prasītājam ir radušies zaudējumi nesamaksātās parāda summas, līgumsoda un likumisko procentu apmērā, kopā 552,32 *euro*.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus.

Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Tiesa atzīst, ka Prasītājs ar prasības pieteikumiem pievienotajiem dokumentiem ir pilnīgi pierādījis savu prasījumu pamatotību.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1811.pantu, katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu, katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Saskaņā ar Civillikuma 1779.pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Visbeidzot Civillikuma 1785.pants nosaka, ja zaudējumu atlīdzības pienākums izriet no līgumiskas saistības pārkāpuma, tad atlīdzības apmēru noteic šā līguma saturs.

Tiesa uzskata, ka no Atbildētāja par labu Prasītājam jāpiedzen līgumsods pilnā apmērā.

Nav strīda par to, ka Civillikuma 1717.pants paredz, ka līgumsodu var pievienot katram līgumam un tā apmēru nosaka līdzēji un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Taču atbilstoši jau stabili noteiktajai tiesu praksei, ir atzīstams, ka līgumsods ir aprobežots arī ar citiem noteikumiem un taisnīguma principu, līdz ar ko tiesai, balstoties uz taisnīguma apziņu un vispārējiem tiesību principiem, ir tiesības pielīgto līgumsodu samazināt.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta Tiesu prakses līgumsodu piemērošanā atziņām, tiesai, vērtējot līgumsoda samērīgumu, jāievēro ekvivalences principa īstenošana, lai izslēgtu pārmērīgu iedzīvošanos uz cita tiesisko attiecību dalībnieka neveiksmju vai neizdarības rēķina.

Līdz ar to saskaņā ar Civillikuma 1657., 1724.[1]pantiem, ievērojot apsvērumu, ka līgumsods nevarētu būt netaisnīga un nesamērīga ienākuma avots kreditoram un tam tikai sekundāri būtu jāskar kreditora materiālās intereses, salīdzinot ar pamatparāda apmēru, tiesa uzskata par iespējamu samazināt līgumsoda apmēru.

Tiesas ieskatā prasītāja lūgtajam līgumsoda apmēram ir izteikti sodošs, nevis zaudējumu atlīdzinošs raksturs, un tā apmērs nav samērots ar vispārējiem taisnīguma un samērīguma principiem, tādējādi, konkrētajā gadījumā radot patērētājam, par kādu atbildētājs atzīstams saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1.panta 3.punktu, ekonomiski smagas sekas un būtiski apgrūtinot parāda atmaksu.

Vienlaikus tiesa atzīst, ka nebūtu taisnīgi pilnībā atbrīvot Atbildētāju no līgumsoda, jo tādā gadījumā atbildētājs netiktu motivēts nokārtot savas līgumsaistības atbilstoši noslēgtā līguma noteikumiem, netiktu ievērotas prasītājas tiesības saņemt naudas summu par kavējuma laiku.

Pamatojoties uz augstākminēto tiesa uzskata, ka aprēķinātais līgumsods ir pareizi aprēķināts un piedzenams no atbildētāja 10 % apmērā no pamatparāda – 41,62 *euro* apmērā, jo līgumsoda apmērs nedrīkst būt tik liels, ka komersants zaudē interesi par līguma izpildi, jo gūst lielāku labumu no līgumsoda piedziņas.

(4) Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesāšanās izdevumus.

No Atbildētāja par labu Prasītājam piespriežami tiesāšanās izdevumi sakarā ar samaksāto valsts nodevu 82,85 *euro* apmērā un tiesāšanās izdevumus tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 4,70 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, no Atbildētāja valsts ienākumos piespriežami tiesāšanās izdevumi par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 9,92 *euro* apmērā, jo kopējā izdevumu summa sastāda 14,62 *euro*, bet pirms lietas izskatīšanas ir iemaksāti tiesāšanās izdevumi 4,70 *euro* apmērā (lietas lapas 2).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu, atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Minētā panta otrā daļa ir noteikusi, ka labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.pantu, 193.pantu, 250.[25] un 250.[27]pantu, 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda

pilnīgi apmierināt akciju sabiedrības "Latvenergo", reģistrācijas numurs 40003032949, prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, par naudas piedziņu.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai "Latvenergo", reģistrācijas numurs 40003032949, parādu 416,26 *euro* (četri simti sešpadsmit *euro* un 26 centi) apmērā, likumiskos procentus 94,43 *euro* (deviņdesmit četri *euro* un 43 centi), līgumsodu 41,63 *euro* (četrdesmit viens *euro* un 63 centi) apmērā, kā arī samaksāto valsts nodevu 82,85 *euro* (astoņdesmit divi *euro* un 85 centi) apmērā un tiesāšanās izdevumus par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 4,70 *euro* (četri *euro* un 70 centi) apmērā, kopā 552,32 *euro* (pieci simti piecdesmit divi *euro* un 32 centi) rekvizīti maksājumiem: saņēmējs akciju sabiedrības "Latvenergo", reģistrācijas numurs 40003032949, AS SEB banka, Konts: LV93UNLA0050007013441.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos tiesāšanās izdevumus 9,92 *euro* (deviņi *euro* un 92 centi) apmērā par tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu, kas jāiemaksā kontā: Tiesu administrācija, Mūkusalas ielā 41b, Rīgā, NMR 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģistrācijas Nr. LV 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, konta Nr. LV51TREL2190458019000, klasifikācijas kods 21499; lietu identificējoši dati. Kvīts par tiesas izdevumu samaksu obligāti jāiesniedz Rēzeknes tiesas kancelejā, Ludzā, Stacijas ielā 44.

Noteikt /pers A./, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā apelācijas kārtībā var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā, Ludzā, Stacijas ielā 44.

Tiesnesis J.Andersons